

Το περιοδικό antifa εκδίδεται κάθε δύο μήνες και ασχολείται με το ρατσισμό και το φασισμό στην Ελλάδα και διεθνώς.

Την αποκλειστική ευθύνη του περιοδικού την έχει η συντακτική του ομάδα (η οποία συμμετέχει ως τέτοια στις εκδόσεις antifa scripta).

Αυτό σημαίνει πως για ό,τι γράφεται ή παραλείπεται να γραφτεί αποκλειστικά υπεύθυνη είναι αυτή και μόνο αυτή.

Πέρα από την ανάλυση και την αντιπληροφόρηση το περιοδικό antifa υποστηρίζει ενεργά το αντιφασιστικό κίνημα. Έτσι η συντακτική του ομάδα συμμετέχει στην αντιφασιστική συνέλευση autonome antifa.

Αν με κάποιο τρόπο αυτά που διαβάζετε εδώ σας φαίνονται ενδιαφέροντα, η ηλεκτρονική μας θυρίδα σας περιμένει: antifascripta@yahoo.com

Δεκέμβριος 2022

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ ΣΤΙΓΜΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ .....

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΜΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΣΤΕΚΙ ΠΑΡΟΔΟΣ

Το Σάββατο 3 Δεκεμβρίου βρεθήκαμε στο στέκι Πάροδος στη Νίκαια. Οι εκεί σύντροφοι¹ διοργάνωναν μια πολιτική συζήτηση με θέμα τη μικρασιατική εκστρατεία. Είχαμε λόγους για να κουβαληθούμε. Από τη μια, το θέμα ήταν από αυτά που σπανίως συζητιούνται αναμεταξύ μας: η ιστορία του ελληνικού κράτους. Από την άλλη, η συγκυρία εντός της οποίας οι σύντροφοι προσπάθησαν να επιστρατεύσουν την ιστορία, μας φάνηκε σημαντική. Αλλά γι' αυτό παρακάτω.

Η αρχική τοποθέτηση των συντρόφων ήταν ικανοποιητική. Κράτησε βέβαια ώρα, και το αποδίδουμε σε μια καλώς εννοούμενη πρόθεση επαρκούς κάλυψης του ζητήματος. Αυτή η καλή πρόθεση οδήγησε σε μια τοποθέτηση που ξεκινούσε από την ανάδυση του έθνους κράτους και τη σύγκρουση των ιμπεριαλισμών κατά τον δέκατο ένατο αιώνα και κατέληγε στην πολεμική δεκαετία 1912-1922 και τη διαχείριση των προσφύγων από το ελληνικό κράτος.

Η συζήτηση που ακολούθησε ήταν ιδιαίτερας πλούσια. Θα σταθούμε σε τρία από τα ζητήματα που αναδείχθηκαν. Το πρώτο ήταν η σχέση του παρόντος με το παρελθόν. Έχουμε να μάθουμε κάτι από την ιστορία, και με ποιο τρόπο; Το δεύτερο ήταν η αριστερή ιστοριογραφία και ο ρόλος της. Πώς θα γλυτώσουμε από τους αριστερούς; Το τρίτο ήταν πώς ακριβώς διεξάγονται οι πολιτικές συζητήσεις. Μέχρι ποιο σημείο μια διαφορετική άποψη μπορεί να είναι βοηθητική και από ποιο σημείο και μετά γίνεται ανυπόφορη και καλύτερα θα ήταν να συζητηθεί με κάποιον άλλο τρόπο;

Η σχέση του παρόντος με το παρελθόν προκάλεσε την αναμενόμενη αμηχανία. Από τη μια, η κλισέ φράση «η ιστορία επαναλαμβάνεται» προκαλούσε εύλογη αναφυλαξία στους συμμετέχοντες. Από την άλλη, δύσκολα θα μπορούσε κανείς να αρνηθεί ότι τα εξιστορούμενα είχαν κάποια ευδιάκριτη σχέση με το παρόν. Η «μικρασιατική εκστρατεία» ήταν μια στιγμή του «ανατολικού ζητήματος», του τρόπου δηλαδή με τον οποίο επιτρέπεται ή απαγορεύεται η κάθοδος της Ρωσίας στις θάλασσες του Νότου. Ήταν επίσης το τέλος μιας δεκαετούς πολεμικής προσπάθειας του ελληνικού κράτους. Ο τρόπος με τον οποίο το ελληνικό κράτος συμμετέχει στον δια-

κρατικό ανταγωνισμό, αλλά και οι αντιστάσεις και οι τρόποι πειθάρχησης των κατώτερων στρωμάτων, έρχονται στο προσκήνιο πολύ φυσικά. Δύσκολα μπορεί κανείς να αρνηθεί ότι τα ίδια ακριβώς ζητήματα αναδύονται και σήμερα: ο πόλεμος μάλιστα στη γειτονιά μας εδώ και τρεις δεκαετίες, από τη Συρία και το Ιράκ μέχρι την Ουκρανία. Ο τρομερός ιός δεν ήταν παρά μια πρόσκαιρη κορύφωση των βιοπολιτικών τρόπων πειθάρχησης της εργατικής τάξης που επίσης διαμορφώνονται εδώ και τρεις δεκαετίες. Οι δε αντιστάσεις αναζητούνται μετά μανίας.²

Η αριστερή ηγεμονία στους τρόπους με τους οποίους αφηγούμαστε την ιστορία της Ελλάδας, συζητήθηκε πολύ λιγότερο. Αναμενόμενο θα πει κανείς. Η αριστερή ηγεμονία είναι σε κάθε περίπτωση ακριβώς αυτό: ηγεμονία· οπότε το πρώτο βήμα εκτός της είναι το πιο δύσκολο. Κατά συνέπεια, η κραυγαλέα πατριωτική στάση των πρώτων Ελλήνων αριστερών δικαιολογήθηκε, μάλλον υπόρρητα, ως απότοκο της «πρώιμης φάσης» στην οποία βρισκόταν το κίνημα. Η αξιολόγηση του Σοβιετικού καθεστώτος, του ΚΚΕ και της ΓΣΕΕ, πάλι «στα πρώτα τους βήματα», θα αποτελούσε εύκολα σημείο αντιπαράθεσης, αλλά το ζήτημα παρακάμφθηκε χάρη στις καλές προθέσεις της συντριπτικής πλειοψηφίας των παριστάμενων (όλοι ήθελαν να γίνει μια πολιτισμένη κουβέντα).

Το τρίτο ζήτημα που προέκυψε ήταν ακριβώς αυτό: πώς άραγε θα μπορούσαν οι αντιεξουσιαστές να διεξάγουν πολιτισμένες πολιτικές συζητήσεις. Η αφορμή ήταν ότι η συζήτηση ήταν τόσο... πλουραλιστική, που άφηνε χώρο ακόμη και για την υποστήριξη των «εθνικοαπελευθερωτικών κινήματων», όπως π.χ. αυτά του Στρατηγού Κεμάλ, του Στρατηγού Πλαστήρα και του συνταγματάρχη Καντάφι. Αυτή η αναβίωση των ιδεών του πρώιμου ΠΑΣΟΚ έφαγε κάμποσο χρόνο από τη συζήτηση. Κατά τη γνώμη μας δικαίως. Γιατί αφορούσε το είδος των απόψεων που μπορεί να συμμετάσχουν σε μια συζήτηση του αντιεξουσιαστικού χώρου. Απ' ό,τι καταλάβαμε, το ζήτημα λύθηκε δια της επίκλησης του «ανοιχτού χαρακτήρα»: οποιοσδήποτε μπορεί να συμμετάσχει σε μια «ανοιχτή συνέλευση», ακόμη και όταν γνωρίζει ότι οι απόψεις του

ΑΝΤΙ FA SPEA KING

έρχονται σε κάθετη αντίθεση με το πνεύμα και τους στόχους των διοργανωτών.

Βρε για δεξ! Ένας δημιουργικός χαμός σε μια συζήτηση τεσσάρων ωρών με θέμα «γεγονότα που συνέβησαν πριν από έναν αιώνα»! Η συγκυρία κατά την οποία οι σύντροφοι προσπάθησαν να επιστρατεύσουν την ιστορία είναι ιδιαίτερος σχετική με αυτόν τον κρυμμένο πλούτο. Ας το συνοψίσουμε ως εξής: εδώ και τρία χρόνια, οι περιπέτειες του ελληνικού κράτους οδήγησαν σε εξελίξεις ομολογουμένως τρομερές. Την ίδια στιγμή όμως, το ελληνικό κράτος μάς έλυσε το σημαντικότερο και το πιο μόνιμο από τα προβλήματά μας: το ζήτημα της αυτονομίας από το κράτος και ιδιαιτέρως από την αριστερά του. Η δυσκολία εντοπισμού αυτόνομων κατευθύνσεων στη σκέψη και την πράξη εξαυλώθηκε μπροστά στους μπάτσους, τους κωδικούς QR και τους υπεύθυνους συμπολίτες μας. Αντιθέτως, η τωρινή περίοδος είναι πολύ πιο δύσκολη στον προσδιορισμό αυτόνομων κατευθύνσεων. Την ώρα που «ακόμη και το δελτίο καιρού έχει μεταβληθεί σε πολεμικό ανακοινωθέν»,³ την ώρα που η «επικαιρότητα» έχει αρχίσει να βροντάει με όλους τους παλαιότεν γνωστούς τρόπους, οι α/α/α καλούνται να ξαναμάθουν να προσδιορίζουν τρόπους οργάνωσης και δράσης.

Μια φορά κι έναν καιρό είχαμε βρεθεί σε παρόμοια θέση. Η Χρυσή Αυγή «κυριαρχούσε στους δρόμους και τα σχολεία», κι εμείς έπρεπε να βρούμε «τι να κάνουμε». Στραφήκαμε στην ιστορία. Είπαμε: ο φασισμός είναι ιστορικά επεισόδια που έλαβαν χώρα τις δεκαετίες του '30 και του '40. Όποιος θέλει να καταλάβει αυτά τα επεισόδια, ας πάψει να κοιτάζει τις σβάστικες. Και αντίστροφα: όποιος θέλει να μιλήσει για τον σημερινό φασισμό, ας πάψει να κοιτάζει τις σβάστικες. Η κατοπινή πορεία της ιδέας «ο φασισμός χωρίς σβάστικα» υπήρξε πλούσια με τρόπους που δεν χωρούν εδώ. Θα εστιάσουμε μόνο σε κάτι πολύ σημαντικό που μάθαμε εν τω μεταξύ: για τα ανθρώπινα όντα, η συνήθως υποτιμημένη «ιστορία», είναι στην πραγματικότητα ο βασικός τρόπος συλλογικής κατανόησης του κόσμου. Όχι μόνο γιατί το παρόν έχει προκύψει από κάποιο παρελθόν. Αλλά και γιατί ο τρόπος με τον οποίο κατανοούμε τη σχέση μεταξύ παρελθόντος και παρόντος είναι τελικά ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο όλο.

Η συζήτηση στο στέκι Πάροδος ήταν πλούσια γιατί ανακίνησε όλες αυτές τις θαυμαστές δυνατότητες. Αναμφίβολα, οι σύντροφοι/ισσες επιστράτευσαν την ιστορία από τη δύσκολη θέση στην οποία όλοι βρισκόμαστε· επαλήθευσαν ότι η ιστορία είναι «μνήμη που αστράφτει σε μια στιγμή κινδύνου». Αναμενόμενα, επιστράτευσαν και το υπόλοιπο δυναμικό που αναδύεται όποτε κάποιος προσπαθεί να επιστρατεύσει την ιστορία. Ήρθαν αντιμέτωποι με το γεγονός ότι οι συλλογικοί τρόποι κατανόησης του κόσμου έχουν κατασκευαστεί από την αριστερά του κράτους. Αντιμέτωπισαν το ζήτημα της σχέσης του τρομερού παρελθόντος με το τρομερό παρόν. Κυρίως όμως, βρέθηκαν στη θέση να έχουν επεξεργαστεί ένα ζήτημα συλλογικά – κατέστησαν τους εαυτούς τους φορείς μιας συλλογικής γνώμης. Ακόμη περισσότερο, αυτή η συλλογική γνώμη ήταν αυτόνομη – δηλαδή αντιμετώπιζε εχθρικά την αριστερή κατανόηση του κόσμου και αναζητούσε εναλλακτικούς τρόπους κατανόησης.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, το οργανωτικό ζήτημα αναδύεται με πολύ φυσικό τρόπο. Γιατί η διαμόρφωση μιας συλλογικής αυτόνομης γνώμης καλεί και τους υπόλοιπους να τοποθετηθούν σχετικά. Οι φορείς της γνώμης, αυτόματα τείνουν να αναζητήσουν πολιτικές σχέσεις, όχι στη βάση προσωπικών γνωριμιών ή συμβόλων, αλλά στη βάση συγκεκριμένων απόψεων. Από τη σκοπιά των κυρίαρχων εθίμων της αντεξουσίας, που κωδικοποιούνται ως «ανοιχτές διαδικασίες» και «συνδιαμόρφωση», τέτοιες συμπεριφορές είναι ιδιαιτέρως ανησυχητικές. Δυο φορές ανησυχητικές σήμερα, καθώς οι εξελίξεις κατά τη διάρκεια της καραντίνας ανέδειξαν ότι τα έθιμα και οι νοοτροπίες της «ανοιχτής συνέλευσης»... όσο να 'ναι, τα 'χουν τα κουσούρια τους.

Αυτή βέβαια είναι απλώς η γνώμη μας· γνώμη που προκύπτει από συλλογικές εμπειρίες. Όπως ανακαλύψαμε στους καιρούς του «φασισμού χωρίς σβάστικα», το πρώτο ζητούμενο των συζητήσεων «για την ιστορία» είναι να καταλάβουμε τι ακριβώς συζητάμε. Το δεύτερο είναι να τις επαναλάβουμε ξανά και ξανά. Να μετατρέψουμε τις «συζητήσεις για την ιστορία» σε βασική μέθοδο κατανόησης του κόσμου.

Από αυτή τη σκοπιά, λέμε ότι η συζήτηση στο

στέκι «Πάροδος» μας φάνηκε πλούσια. Καλών προθέσεων. Ελπιδοφόρα.

1. Οι ομάδες που υπέγραψαν τη σχετική αφίσα ήταν η «Πάροδος», οι «Καρακαθόνες» και η «Πρωτοβουλία για την ολική άρνηση στράτευσης (Αθήνα)». Μπορεί να δει κανείς τη σχετική αφίσα στο <https://parodos.espinblogs.net/>.
2. Μπορεί να δει κανείς την πολιτική εκδήλωση «Η προετοιμασία για πόλεμο – στην Ελλάδα και τον κόσμο». Ολόκληρη η εισήγηση στο τεύχος 80 του περιοδικού *antifa*.
3. Αυτούσια τοποθέτηση από τη συζήτηση στο στέκι Πάροδος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ARIEL Η ΓΟΡΓΟΝΑ

Η ARIEL ΤΟ ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΟ:

Την κακοκαιρία την είπανε Fobos. Τρομακτικό. Έως και βιβλικό. Τι κι αν έριξε απλά ένα ψιλόβροχο; Θα περίμενε κανείς η επόμενη να είχε το όνομα κάποιου τέρατος από την Αποκάλυψη του Ιωάννη ή έστω κάποιου σούπερ-κακού του σινεμά. Αλλά αντί την επόμενη να την πουν Λεβιάθαν ή έστω Νταρθ Βέιντερ, την είπαν Ariel. Που είναι πάλι βιβλικό και σημαίνει, λέει, «λιοντάρι του Θεού» στα εβραϊκά. Στα ελληνικά πάντως δε σου σηκώνεται κι η τρίχα.

Οπότε δύο σενάρια:

Είτε οι αρμόδιοι νοοί είναι κάτι τύποι σε ένα δωμάτιο που πληρώνονται για να μας κοροϊδεύουν μες στα μούτρα. Και την είπαν Ariel απ' τη γοργόνα επειδή βαριούνται και σκρολάρουν ασταμάτητα βιντεάκια με κινούμενα σχέδια.

Είτε οι αρμόδιοι νοοί ξέρουν πολύ καλά τι σόι σκοπούς υπηρετούν τα βαφτίσια τους. Και την είπαν Ariel απ' το απορρυπαντικό· για ζέπλυμα.

Μαντέψτε· ποντάrouμε στο δεύτερο...